

YALVAÇ'IN CITTASLOW ULUSLARARASI KRİTERLERİ KAPSAMINDA DEĞERLENDİRMESİ*

Elif Cemre ÇOLAK

Özet

Küreselleşme hız ve dönüşüm temeli üzerine tanımlanabilecek bir süreçtir. Küreselleşme sürecinde gerçekleşen hızlı dönüşüm en derin izlerinden birini de kentler üzerinde bırakmaktadır. Kent kimliğini oluşturan yerel değerler, kültürler ve doğal alanlar, küreselleşmenin dönüştürücü etkisi ile kaybolmaktadır. Cittaslow birliği bu hızlı dönüşüm ve aynılaşma sürecine bir başkaldırı hareketidir. İtalyanca “citta” ve İngilizce “slow” kelimelerinin birleştirilmesi ile oluşan Cittaslow kavramı Türkçeye Sakin Şehir olarak çevrilmektedir. Temeli 1999 yılında İtalya’da atılmış olan Cittaslow hareketi, bugün 236 ülkeden yüzlerce şehri içerisine alan uluslararası bir birliktir.

Çalışmada Cittaslow birliğine 2012 yılında üye olan Yalvaç’ın Cittaslow uluslararası kriterleri kapsamında bir değerlendirilmesi yapılmıştır. Çalışmanın amacı örneklem alan olarak seçilen Yalvaç’ta, Uluslararası Cittaslow kriterlerinin ne ölçüde uygulandığının tespit edilmesidir. Çalışmada basılı kaynakların yanı sıra internet veri tabanı ile Yalvaç Belediyesi arşivinden yararlanılmıştır. Sahip olduğu tarihi miras ve doğal güzelliklerde göz önünde bulundurulduğunda Yalvaç’ın Uluslararası Cittaslow kriterlerini önemli ölçüde sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sakin Şehir, Küreselleşme, Yalvaç.

EVALUATION OF YALVAÇ UNDER THE INTERNATIONAL CRITERIA OF CITTASLOW

ABSTRACT

Globalization is a process that can be defined on the basis of speed and transformation. The rapid transformation in the process of globalization leaves one of its deepest traces on the cities. The local values, cultures and natural areas that constitute the urban identity are lost due to the transformative effect of globalization. The word Cittaslow, which is formed by combining the words Italian Citta and English Slow, is translated into Turkish as a quiet town. The Cittaslow movement, whose foundation was laid in Italy in 1999, is an international association that now covers hundreds of cities from 236 countries.

Yalvaç, who became a member of Cittaslow Union in 2012, was evaluated within the scope of Cittaslow international criteria. The aim of the study was to determine the extent to which the International Cittaslow criteria were applied in Yalvaç, which was selected as a sampling area. In addition to the printed sources, the internet database and Yalvaç Municipality archives were used in the study. Considering its historical heritage and natural beauties, it is concluded that Yalvaç meets the International Cittaslow criteria significantly.

Keywords: Cittaslow, Globalization, Yalvaç.

GİRİŞ

20. yüzyılın sonlarında insanoğlu ekonomik gelişmeyi sağlarken ikinci plana ittiği çevresel değerlerin önemini fark etmiştir. Bu süreçte çevresel kaynakların yoğun olarak kullanıldığı kentlerin birer sorun alanı haline geldiği görülmüştür. Bu anlamda hızlı kentleşme ekolojik sorunların da hızla büyümesi sonucunu doğurmuştur. İnsanlık bu noktada kendi ihtiyaçlarını karşılarken çevresel değerleri koruması ve gelecek kuşaklarında ihtiyaçlarını göz önünde bulundurması gerektiğini yani sürdürülebilir bir

* Bu makale, yazarın “Sürdürülebilir Kentleşme Kapsamında Sakin Şehir Uygulaması: Yalvaç Örneği” (Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Ana Bilim Dalı) adlı yüksek lisans tezinden türetilmiştir.

gelişme yolu bulması gerektiğini anlamıştır. Dünyayı yaşanabilir hale getirmenin yolu öncelikle kentleri yaşanabilir kılmaktan geçmektedir. Bu bağlamda çevre, gelişme ve kent kavramlarının denge içinde ele alınabileceği yeni yaklaşımlar ortaya atılmıştır.

Cittaslow küreselleşme sonucunda ortaya çıkan hızlı değişim ve dönüşüme başkaldırı hareketidir. Cittaslow, çağımızın kentleri, yemekleri, giyecekleri ve kültürleri tek tipleştirme anlayışının reddedilmesi yolu ile yerel özelliklerin muhafaza edilmesi fikrine dayanmaktadır (Knox ve Mayer, 2009: 43). Bu anlamda küçük kent ve kasabaların yerel değerlerini koruyarak, küreselleşme sürecinde aynılaştırmış büyük kentler ile rekabet etmeleri sağlanabilecektir. Kavram temelde sürdürülebilir kentleşme fikri ile örtüşmektedir. Gelişmenin tarihsel, kültürel ve çevresel değerleri koruyarak da sağlanabileceği belirtilmektedir.

Kavram İtalyanca citta (şehir) ve İngilizce slow (yavaş) kelimelerinin birleşiminden oluşmaktadır. Cittaslow'un uluslararası bir hareket olarak ortaya çıkışı 1999 yılına uzanmakla birlikte Cittaslow felsefesinin temelini oluşturan Slow Food hareketi 1986 yılında ortaya çıkmıştır. Küreselleşmenin sembollerinden sayılabilecek bir fastfood zincirinin Roma'daki tarihi İspanyol Merdivenlerine şube açmasını protesto eden bir grup İtalyan, Slow Food Birliğini kurmuştur. 1999 yılında ise Chianti, Orvieto, Bra ve Positano Belediye Başkanları Slow Food fikrinin kent temelinde de uygulanması fikri ile Cittaslow birliğini kurmuşlardır. Bu toplantıda yerel değerlerin ve şehir estetiğinin korunması, çevre kirliliğinin azaltılması ve yerel yiyeceklerin tanıtılması ile ilgili kararlar alınmıştır. Cittaslow temelde kentlerin yerel kimliklerini korumalarını amaçlamaktadır (Yurtseven, Kaya ve Harman, 2010: 40-42).

İtalya kökenli olarak ortaya çıkan Cittaslow hareketi bugün 30 ülkeden 236 kenti içine alan uluslararası bir birliktir. Günümüzde, Amerika Birleşik Devletleri, Almanya, Çin, Finlandiya, Güney Afrika, Japonya, İsveç, İzlanda, Kolombiya, Tayvan, Yeni Zelanda gibi farklı coğrafyalardan farklı sosyo-demografik özelliklere sahip kentler Cittaslow felsefesi etrafında birleşmiştir. Ülkemizin Cittaslow fikri ile tanışması ise 2009 yılında Seferihisar'ın birliğe üye olmasıyla birlikte gerçekleşmiştir. Cittaslow unvanının Seferihisar'ın bilinirliğine ve markalaşmasına yaptığı olumlu katkılar pek çok kent yöneticisinin dikkatini Cittaslow kavramına çekmiştir. Bugün ülkemizden 15 kent Cittaslow Uluslararası Birliğine üyedir. Bu kentler; Seferihisar (İzmir), Akyaka (Muğla), Taraklı (Sakarya), Yanıpazar (Aydın), Gökçeada (Çanakkale), Vize (Kırklareli), Perşembe (Ordu), Yalvaç (Isparta), Halfeti (Şanlıurfa), Şavşat (Artvin), Uzundere (Erzurum), Gerze (Sinop), Eğirdir (Isparta), Göynük (Bolu) ve Mudurnu (Bolu)'dur (<https://cittaslowturkiye.org/>)

Çalışma kapsamında öncelikle kavram olarak Cittaslow'un ortaya çıkışı ve gelişimi incelenmiş, ayrıca Uluslararası Cittaslow birliğine üye olmak isteyen kentlerin adaylık başvuru prosedürleri ve gerçekleştirilmesi gereken kriterler ele alınmıştır. Çalışmanın son bölümünde ise 2012 yılında Uluslararası Cittaslow Birliğine üye olan Yalvaç ilçesi, Uluslararası Cittaslow kriterleri kapsamında değerlendirilmiştir. Yapılan değerlendirme Yalvaç ilçesinin 2012 yılından günümüze kadar gerçekleştirdiği ve halen planlama aşamasında olan projeleri kapsamaktadır. Bu bağlamda Yalvaç'ın Cittaslow yolunda gösterdiği gelişim ve potansiyel, kent yöneticileri ile kamu ve özel sektör kuruluşlarının gerçekleştireceği proje ve politikalara katkı sağlayacak ve ayrıca sonraki yıllarda Cittaslow birliğine üye olmak isteyen kentler açısından da yol gösterici olacaktır.

1. CITTASLOW KAVRAMININ ORTAYA ÇIKIŞI VE GELİŞİMİ

İnsanın temel ihtiyaçlarından olan barınma ihtiyacı, yerleşmenin temelini oluşturur. Bu ihtiyaç zamana, mekâna, ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasal olaylara bağımlı olan tarihi bir gelişim gösterir (Tunçdilek, 1986: 1). Yerleşme, şehirleşme ile son bulan bir süreçtir. Bu nedenle şehirler de coğrafya, nüfus, kültür, ekonomi ve siyasal ortama göre çeşitlenmektedir. Bu anlamda şehirler kendileri bir karaktere sahip olmakta ve bazı şehirler bu süreçte markalaşmaktadır. New York, Londra, Pekin,

İstanbul gibi şehirler kendilerine has karakterlere sahiptir. Ancak her olguyu aynılaştıran küreselleşme şehirlerin farklılıklarını da ortadan kaldırmaktadır (Özür, 2016: 3).

Küreselleşmenin her şeyi hızlandırıcı etkisi hizmetlerin, malların, fikirlerin kolayca yayılmasını sağlayarak kentlere gelişme imkânı sunarken, yerel farklılıkları da yok etmektedir. Sanayi ve teknolojide yaşanan ilerleme ekonomik gelişmenin yanında iletişim ağlarının da hızla gelişmesini sağlamıştır. İletişim ağlarının sağladığı imkanlar günümüz hayatını kolaylaştırmış aynı zamanda da kültürel etkileşimini artırmıştır. Bu etkileşim süreci yerel adetler, gelenekler, yemekler ve hatta sosyoekonomik yaşamların terkedilmesi ve tek tip yaşam anlayışının yaygınlaşmasına neden olmuştur (Karatosun ve Çakar, 2017: 73). Küreselleşmeye yönelik eleştiriler, küreselleşmenin olumlu yanlarının yerel değerler ile birleştirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Böylece küçük kentler yerel değerlerini avantaja dönüştürecek ve aynılaşmış büyük kentler ile rekabet edebileceklerdir. Bu anlamda Yavaş Hareketi küreselleşme tepkisi olarak ortaya çıkarak, her bölgenin yerel değerlerinin ön plana çıkarılmasını içerir. Ayrıca Yavaş Hareketi bireyin zamana karşı yarışmasına bir alternatif olarak hızını kesmek ve acele etmeden yaşamı sürdürmek fikri ile ortaya çıkan pek çok farklı akımı içerisinde barındırır (Caffyn, 2007: 3-10). Amaç şehirlerin yerel tarihi dokularını korumak olsa da temelde geçmişi, geleceği ve bugünü kapsayan bütüncül bir korumayı ifade etmektedir. Böylece şehirlerin ekonomik, kültürel, tarihi, arkeolojik ve sosyal değerleri gelecek nesillerinde onlardan yararlanabilmeleri amacıyla muhafaza edilecektir (Bilgi, 2013: 47).

1.1. Cittaslow Kavramı

Cittaslow Ağı Şehirlerin yerel dinamiklerini, kültürlerini, sosyal ve ekonomik yapılarını küreselleşme karşısında korumaya çalışan bir kentler birliğidir (Knox ve Mayer, 2009: 43). Kuruluş tüzüğünde birliğin adı, Cittaslow –Rete Internazionale delle città del buon vivere” (Cittaslow-Yaşam kalitesine önem verilen şehirlerin uluslararası ağı) olarak kabul belirtilmiştir. İtalyanca Citta (Şehir) ve İngilizce Slow (Sakin/Yavaş) kelimelerinin birleşiminden oluşan Cittaslow Hareketi, Türkçe 'ye yavaş şehir veya sakin şehir olarak çevrilmektedir. Tüzüğünde Cittaslow kavramının yerel dillere çevrilmesi yasaklanmış olmakla birlikte Türkiye’de kavramın yaygınlaşması ve anlaşılması için önceleri Yavaş Şehir ifadesi kullanılmıştır. Ancak yavaşlığın zihinlerde olumsuz bir algı oluşturması sonucunda Sakin Şehir ifadesinin kullanılması tercih edilmektedir.

Cittaslow hareketi küreselleşmenin hem mekânsal hem de kültürel olarak aynılaştırdığı şehirlerden bir tanesi olmak istemeyen kent ve kasabaların oluşturduğu uluslararası bir birliktir. Bu hareket SlowFood (Yavaş Yemek) hareketi ile doğrudan bağlantılıdır. Küreselleşmenin sembollerinden biri haline gelmiş fastfood yemek kültürünün önemli unsurlarından olan McDonald’s’ın 1986 yılında Roma’daki tarihi İspanyol merdivenlerinde şube açması İtalyanlar tarafından yerel hamur işi yiyecekler fırlatılarak protesto edilmiştir. İtalyan gastronom Carlo Petrini tarafından başlatılan bu sembolik protesto temelde hızlı yemek anlayışına bir tepkidir. Bu tepki zamanla bir harekete dönüşmüş ve Slow Food birliği oluşturulmuştur (Şahinkaya, 2010:1).

1999 yılı Ekim ayında Chianti, Orvieto, Bra ve Positano belediye başkanlarının yaptığı toplantıda Chianti Belediye Başkanı Paolo Saturnini önderliğinde Cittaslow akımının temelleri atılmıştır. Bu toplantıda yerel değerlerin korunması, çevre kirliliğinin azaltılması şehir estetiğinin korunması ve yerel tatların ön plana çıkarılması ile ilgili kararlar alınmıştır. 1999 yılında Carlo Petrini ile birlikte Chianti, Orvieto, Bra ve Positano belediye başkanlarının Slow Food hareketinin kentsel alana taşınması gerektiği fikrinden hareketle Cittaslow sözleşmesini imzalaması ile resmi olarak İtalya’da kurulmuştur (Yurtseven, vd. 2010: 40). İtalya la dolce vita (tatlı hayat) felsefesinin yaşamın bir kuralı haline getirildiği ülkedir. Bu açıdan hareketin İtalya’da başlaması bir tesadüf değildir (Honore, 2008: 87).

Cittaslow’un sembolü yavaşlık felsefesine ithafen, kendi yolu boyunca yavaş ancak emin adımlarla ilerleyen bir salyangozdur. Ayrıca salyangozun hemen üzerinde tarihi bir şato ve günümüz mimarisini sembolize eden beton binalar yer almaktadır. Turuncu salyangoz üzerinde şehrin tarihi ve güncel öğeleri de sembolleştirilmiştir. Önceleri İtalya’da gelişim gösteren Cittaslow ağı bugün 30 Ülkeden 236 kenti

içine almaktadır. Ayrıca birliğe üye olan kentler turuncu salyangoz logosunun ayrılmaz bir parçası olarak “Yaşam kalitesine önem verilen şehirlerin uluslararası ağı” ibaresini kullanmak zorundadır (Cittaslow International Charter, madde: 1-2).

Hareketin kurucularından olan Bra Belediye Başkan Yardımcısı Bruna Sibille Sakin Şehir hareketinin amacının geleneksel ve modern arasında bir bağ kurmak olduğunu ifade etmektedir. Amaç kesinlikle modern dünyadan kopmak, müzelere hapsolmek değildir. Aksine kentler teknolojiyi kullanmak ve desteklemek zorundadır. Buon Vivere (iyi yaşam) felsefesini yaymak için tüm kentler internet sayfaları oluşturmalıdır. (Honore, 2008: 90)

1.2. Cittaslow Adaylık Başvurusu

Adaylık başvurusu kentin belediye başkanının talebi ile gerçekleştirilir. Kentin bulunduğu ülkede Ulusal Organizasyon Komitesi bulunmakta ise başvurular bu merkeze yapılır. Aksi halde başvurunun Uluslararası Koordinasyon Komitesine yapılması gerekmektedir. Hazırlanacak başvuru mektubunda şehrin tanıtımının yapılması amacıyla, tarihi, coğrafyası, nüfusu gibi bilgilere yer verilmelidir, ayrıca kentin Cittaslow Birliğine üye olmak istemesinin nedenleri gösterilmelidir. Şehrin tüzükte belirtilmiş olan kriterlerden hangilerini sağladığı ve sağlayamadığı kriterler için ne gibi çalışmalar yapılacağı talep mektubuna yazılır (Cittaslow International Charter, 2017: 21-23).

Başvuru mektubunun kabul edilmesinin ardından ön değerlendirme yapılır. Bu süreçte şehir halkının Cittaslow felsefesi ile ilgili bilgilendirilmesi gerekmektedir. Zira Cittaslow’un başarıya ulaşabilmesi için sadece birliğe üye olmak yeterli olmamakta, yerel halkın katılımının ve desteğinin sağlanmış olması gerekmektedir (Acuner, 2015: 33). Cittaslow Uluslararası başkan yardımcısı ve Türkiye koordinatörü Tunç Soyer bu durumu “Cittaslow yaklaşımı bir hedef değil, yaşam kalitesiyle ilgili bir yolculuk” şeklinde özetlemektedir (Keskin, 2010: 75).

Sürecin bir diğer önemli aşaması adaylık dosyasının hazırlanmasıdır. Bir başvuru dosyasının değerlendirmeyi geçebilmesi için her kriter başlığından en az bir maddede başarı sağlamakla birlikte toplamda en az %50 başarılı olması gerekmektedir. Bu başarıyı sağlayan dosyalar İtalya’da bulunan genel merkeze gönderilir. İlk aşamada bir şehrin değerlendirme sürecine girebilmesinin temel şartı nüfusunun 50,000 den az olmasıdır (Sezgin ve Ünüvar, 2011: 144). Dosya üzerinden yapılan incelemede gerekli şartları sağlayan şehirlere aynı yıl içerisinde bir sertifika verilerek Cittaslow birliğine üye oldukları ilan edilir (Cittaslow International Charter, 2017: 25).

1.3. Uluslararası Cittaslow Kriterleri

Cittaslow birliğinin kuruluş yıllarında 59 temel kriter belirlenmiş ve birliğe üye olmak isteyen kentlerin bu kriterlerde en az %50 başarı sağlamış olması talep edilmiştir. Ancak hareketin İtalya ve hatta Avrupa sınırlarını aşan bir nitelik göstermesi sonucunda kriterlerin gözden geçirilmesi ihtiyacı doğmuştur. Yaklaşık üç yıllık bir çalışmanın ardından 70 adet yeni kriter belirlenmiştir. Eski kriterler ve yeni kriterler temelde aynı noktalara dikkat çekiyor olsa da eski kriterler daha çok İtalya eksenli olarak düşünülmüş olması sebebiyle yetersiz kalmıştır (Acuner, 2015: 42-43).

Yeni kriterler ile hareketin tüm dünyada 50.000 altında nüfusu bulunan kentlerde uygulanabilirliğinin artırılması amaçlanmıştır. Yeni oluşturulan kriterlerde zorunlu kriterler ve perspektif kriterler olmak üzere ikili bir ayrıma gidilmiştir. Zorunlu kriterler tüm kentler tarafından yerine getirilmesi zorunlu olan, bir anlamda emredici nitelik taşıyan kriterlerdir. Perspektif kriterler ise geleceğe dönük gerçekleştirilebilecek ve başvuru aşamasında tamamlanmış olması zorunlu kılınmamış kriterlerdir (<http://www.cittaslow.org/>). Ayrıca yeni kriterlerde yerel merkezlere, genel kriterlerin %20’sini aşmamak koşulu ile ulusal bazda uygulanabilecek kriterler oluşturma hakkı tanınmıştır.

Tüm kriterler 7 temel başlıkta toplanabilir (Cittaslow International, 2017):

- Çevre Poitikaları

- Altyapı Politikaları
- Kentsel Yaşam Kalitesi Politikaları
- Tarımsal, Turistik, Esnaf ve Sanatkarlara Dair Politikalar
- Misafirperverlik, Farkındalık ve Eğitim İçin Planlar
- Sosyal Uyum
- Ortaklıklar

2. YALVAÇ'IN CITTASLOW KRİTERLERİ İÇİN DEĞERLENDİRİLMESİ¹⁻²

Türkiye'nin Uluslararası Cittaslow birliği ile tanışması 2009 yılında İzmir'in Seferihisar ilçesinin birliğe kabulü ile gerçekleşmiştir. Ardında 2011 yılında Polonya'da gerçekleştirilen Uluslararası Kongrede Akyaka(Muğla), Yenipazar(Aydın), Gökçeada(Çanakkale) ve Taraklı(Sakarya) üyeliğe kabul edilmiştir. Üye sayısının için üzerine çıkması ile Cittaslow Ulusal Ağı kurulmuştur. 2012 yılında Vize(Kırklareli), Perşembe(Ordu), Yalvaç(Isparta), 2013 yılında ise Halfeti(Şanlıurfa)'nın başvuruları kabul edilmiş ve üyelikleri onaylanmıştır. 2015 yılında ise Şavşat(Artvin) Cittaslow ağına üye olmuştur. Mart 2016 da İtalya'da yapılan Uluslararası Cittaslow İcra Kurulu toplantısında Uzundere (Erzurum) Türkiye'nin on birinci Sakin Şehri ilan edilmiştir. 2017 yılında Artvin'de düzenlenen toplantı da ise Eğirdir (Isparta) Gerze (Sinop) ve Göynük (Bolu) Cittaslow unvanını kullanmaya hak kazanarak birliğe üye olmuştur. 2018 yılında ise Mudurnu (Bolu) Türkiye'nin on beşinci Sakin Şehri olarak uluslararası birliğe kabul edilmiştir (Cittaslow Türkiye, 2018). Üye kentlerin her biri ilçe belediyesidir. Kentlerin ilçe merkez nüfuslarının 16.000 civarında olduğu göz önünde bulundurulduğunda, her birinin küçük ölçekli kentler olduğu değerlendirilmektedir (Akman, 2018: 86). Ülkemizden Cittaslow Birliğine üye olan kentler incelendiğinde her birinin kendine özgü kültürler, yiyecekler, doğal güzellikler ve tarihi yapılara sahip olduğu görülmektedir (Kocaman ve Kocaman, 2018: 839). Birliğe üye olan kentler "Turuncu Salyangoz" logosunu kullanarak kendi öz değerlerini sürdürülebilir kılmakta ve aynılaşmış büyük kentler ile rakabet etme gücüne erişmektedir (Berkün, 2018:1425).

Isparta ili sınırları içerisinde yer alan Yalvaç 2012 yılında Perşembe ve Vize ilçeleri ile birlikte Cittaslow birliğine katılmıştır. Kentin birliğe katılmaktaki hedefi tarihi ve doğal güzelliklerinin korunarak gelecek nesillere aktarılmasıyla birlikte Yalvaç'a gelen nitelikli turist sayısının artırılmasıdır (Yalvaç Belediyesi, 2017; Cittaslow Yalvaç, 2017). İlçenin tarihi mekanları, doğal güzellikleri, geleneksel sanatları ve yerel yiyecek kültürü Cittaslow unvanı ile birleştiğinde Yalvaç önemli bir kırsal turizm merkezi olarak karşımıza çıkmaktadır (Kilinc, Olcay ve Kilinc, 2019: 208-210).

Yalvaç, Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslamlaşması sürecinde, Antiocheia olarak bilinen kentin batı ucuna yerleşen Oğuz boylarının kurduğu yerleşim yeridir (Köstüklü 1999: 161). Yalvaç kendi kültürel mirasına bağlı olmakla birlikte çağın yeniliklerine ve gelişmelere açık bir ilçedir. Yalvaç coğrafi olarak Akdeniz bölgesinin batı kısmında Göller Yöresi olarak adlandırılan, yörenin kuzey ucunda yer alır. Hem Ege bölgesi, hem de İç Anadolu bölgesine komşu olan, Isparta ilinin en büyük ilçesidir (Yalvaç Belediyesi, 2017).

¹ Yalvaç'ın Cittaslow Birliğine üyeliği 2012 yılı itibarıyla gerçekleşmiştir. Kent için yapılan kriter değerlendirme çalışmasında 2012 yılı için geçerli olan kriter başlıkları kullanılmıştır.

² Bu bölüm Cittaslow Uluslararası Tüzüğü ve Yalvaç Belediyesi Faaliyet Raporlarından yararlanılarak hazırlanmıştır.

2.1. Çevre Politikaları

Cittaslow Kriterleri	Yalvaç'ta Gerçekleştirilen Çalışmalar
1. Hava, su ve toprağın kalitesinin, yasa tarafından belirtilen parametrelerde olduğunun belgelenmesi.	Belediye bünyesinde oluşturulan Yakıt Komisyonu marifetiyle ilçedeki yakıt satıcıları ve kullanıcıları rutin olarak denetlenmektedir. Ayrıca ilçede düzenli olarak hava kirliliği ölçümleri yapılmaktadır. Yalvaç Belediyesi ile Yalvaç Ticaret ve Sanayi Odası öncülüğünde yürütülen çalışmalar sonucunda Botaş ile protokol imzalanmış ve ilçeye doğalgaz boru hattının getirilmesi sağlanmıştır. 2018 yılı sonu itibarıyla ilçede doğalgaz kullanımı başlamıştır. İlçede bulunan yeraltı ve yüzeysel su kaynaklarının evsel, tarımsal ve endüstriyel kullanım sonucu uğrayabilecekleri kalite değişiminin önüne geçmek ve kaynakların sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla EKO-BİR isimli birliğin kurulması Yalvaç Belediyesinin öncülüğünde gerçekleştirilmiştir. Söz konusu birlik Eğirdir Gölünün su kalitesi kontrollerini de yapmakta ve bu kapsamda gerekli tedbirleri almaktadır. İlçede bulunan içme suyu kaynaklarının düzenli olarak kalite kontrolü ve doluluk tespiti yapılmaktadır. İçme suyu şebekesinin bakım ve onarımı yanında yenilenmesi çalışmaları da devam etmektedir.
2. Kentsel çöp ve özel atıkların ayrıştırılarak toplanmasının teşvik edilmesi ve yaygınlaştırılmasına yönelik projeler.	Yalvaç Belediyesi öncülüğünde çevre kasaba ve köyleri içine alan GEYASA Katı Atık Birliği kurulmuştur. Çevre Bakanlığı desteğiyle geliştirilen proje kapsamında çöplerin Avrupa Birliği standartlarında toplanması ve depolanması hedeflenmektedir.
3. Endüstriyel ve evsel kompostlamanın yaygınlaştırılması ve teşvik edilmesi.	Kent merkezinde çeşitli noktalara ve okul bahçelerine ayrıştırmalı çöp konteynırları yerleştirilmiştir. Bu konteynırlar vasıtasıyla cam, plastik, kağıt ve metal atıklar yerinde ayrıştırılarak toplanmakta ve geri dönüşüme kazandırılmaktadır. İlçe genelinde bulunan okullara, resmi kurumlara ve elektronik tamirciliği yapan işyerlerine Atık Pil Kutuları konularak, atık pil ve akümülatörlerin geri dönüşüme kazandırılması sağlanmıştır. Atık yağların çevreye verdiği zararları gösteren bilgilendirme broşürleri Belediye tarafından hazırlanmış ve belirlenen noktalara atık yağ bidonları koyulmuştur. Ekmek israfına dikkat çekmek amacıyla ilçede bulunan çöp konteynırlarının yanına ekmek kutuları konulmuştur. Bu kutularda toplanan ekmekler Belediye Temizlik Hizmetleri aracılığıyla toplanmakta ve sokak hayvanlarının beslenmesi amacıyla kullanılmaktadır. İlçe de bulunan sağlık kuruluşlarından alınan tıbbi atıklar diğer atıklar ile birleştirilmeksizin özel olarak imha edilmektedir.
4. Kentsel ya da toplu kanalizasyon için, atık su arıtma tesisinin bulunması.	Sofular Mahallesi mevkiine fiziksel ve biyolojik arıtma işlevi bulunan arıtma tesisi kurulmuştur. Deri Sanayi Sitesinin faaliyetlerine başlayabilmesi için elzem olan Kimyasal Arıtma Tesisi kurulması çalışmalarına başlanmıştır.
5. Özellikle alternatif enerji kaynaklarının kullanılması ve biyokütllerden ısı üretilmesi yoluyla; enerji tasarrufu ile ilgili belediye projesi.	Kentte enerji tasarrufunun sağlanması, israfının önlenmesi ve ekonomi üzerindeki enerji maliyetlerinin düşürülmesi amacıyla Enerji Verimliliği Eğitimleri verilmesi planlanmaktadır.

TÜRKİYE MESLEKİ VE SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ

(Journal of Vocational and Social Sciences of Turkey – Journal of VOSST)

Mayıs 2019, Yıl: 1, Sayı: 1

	<p>Konutların asgari enerji ihtiyaçlarının tespiti ve enerji tüketim sınıflandırılması yapılması amacıyla Enerji Kimlik Belgesi uygulama çalışmaları başlatılmıştır.</p> <p>Belediyeye ait bina ve tesislerde enerji tasarrufu bilincinin artırılması amacıyla Başkanlık makamı tarafından bir yönetmelik hazırlanılarak ilgili birimlere tebliğ edilmiştir.</p> <p>İlçenin enerji ihtiyacının karşılanması, mevcut enerji kaynaklarının ekonomik kullanımının sağlanması, sera gazı emisyonunun azaltılması ve çevrenin korunması amacıyla Güneş Enerji Sistemi Kaynaklarına Dayalı Üretim Tesis Alanı oluşturulmuştur.</p> <p>Kent içinde bulunan trafik sinyalizasyon sistemlerinin güneş enerjili sisteme dönüştürülmesi çalışmalarına başlanmıştır.</p> <p>İlçede jeotermal enerji kaynağı tespit ve arama çalışmaları yürütülmeye başlanmıştır.</p> <p>Rüzgâr enerji türbini kurulması amacıyla fizibilite çalışmalarına başlanmıştır.</p>
6. Genetiği değiştirilmiş ürünlerin (GDO) tarımda kullanılmasının yasaklanması.	<p>İlçe Tarım Müdürlüğü ve Belediye işbirliği ile çiftçilere organik tarımın önemini anlattığı eğitimler verilmektedir.</p> <p>Belediye tarafından düzenlenen eğitim ve toplantılarda GDO lu tohumların zararına ilişkin bilgiler verilmektedir.</p> <p>İlçeye bağlı Salur ve Sofular mahallelerinin EkoTarım bölgesi ilan edilmesine yönelik başvurular gerçekleştirilmiştir.</p>
7. Reklam grafikleri, panolar ve trafik işaretlerinin düzenlenmesine dair belediye planı.	<p>Kent merkezinde bulunan tabela ve panolar için Belediye Meclisince alınan karar ile standartlar belirlenmiştir. Görsel kirliliğin önlenmesi amacıyla tüm tabelaların binalara paralel olacak şekilde yatay konuma getirilmesi sağlanmıştır.</p> <p>Kent merkezinde bulunan tüm trafik levhaları standartlar dahilinde yenilenmiştir.</p> <p>Resmi binalar ve kent içindeki önemli noktaları gösteren yönlendirme levhalarının tamamı standartlara göre konumlandırılmıştır.</p>
8. Elektromanyetik kirliliği kontrol eden sistemler.	<p>İlçe genelinde oturma izni için Yalvaç Belediyesine başvuru yapılan binalarda merkezi sistem çanak anten bulunması zorunludur.</p> <p>Elektrik idaresi tarafından yürütülen çalışmalar ile kent içindeki elektrik iletim kabloları yer altına alınmıştır.</p> <p>İnsan sağlığı için büyük ölçüde tehlike arz eden baz istasyonlarının yaşam alanlarına kurulmasına izin verilmemektedir. Mevcut baz istasyonlarının da kent dışına çıkarılması için gerekli çalışmalar sürdürülmektedir.</p>
9. Gürültü kirliliğini kontrol etmek ve azaltmak için bir program oluşturulması.	<p>Kent merkezinde ‘Gürültülü Bölgeler’ sıralaması yapılmış ve 30 desibelin üzerinde insan sağlığını olumsuz etkileyecek gürültü kirliliği bulunan yerler tespit edilmiştir. Bu yerlerde yol kenarlarına ağaç ve betondan ses duvarları yapılması planlanmaktadır.</p> <p>İlçede gürültü kirliliğine neden olabilecek işyerlerinin 2000 yılı itibarıyla yerleşim alanının dışına taşınması sağlanmıştır.</p> <p>Gürültü kirliliğine neden olan unsurların başında gelen trafik yoğunluğunun azaltılmasına yönelik çalışmalara başlanmıştır. Bu kapsamda ağır vasıtaların kent merkezine girişi yasaklanmıştır, bu araçlar çevre yoluna yönlendirilmektedir.</p>
10. Işık kirliliğini kontrol etmek için sistem ve programlar oluşturulması.	<p>Belediye tesislerinde ve binalarında gece aydınlatmaları kısıtlanmıştır.</p>

TÜRKİYE MESLEKİ VE SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ

(Journal of Vocational and Social Sciences of Turkey – Journal of VOSST)

Mayıs 2019, Yıl: 1, Sayı: 1

	Park ve bahçelerde ise aydınlatmada zaman sayaçları kullanılmaktadır. Böylece aydınlatılması zorunlu bölgeler sadece gerekli zamanlarda aydınlatılmaktadır.
11. Çevre yönetimi sistemlerinin benimsenmesi (EMAS ve ECOLABEL ya da ISO 9001; ISO 14000, SA 8000 ve Gündem 21 projelerine katılım).	ISO 9001 belgesi alınabilmesi için Yalvaç Belediyesi tarafından çalışmalar sürdürülmektedir. Gündem 21 kapsamında Yalvaç Kent Konseyi kurulmuştur.

Çevre politikaları kapsamında kentte önemli çalışmalar yapıldığı görülmektedir. Hava su ve toprak kalitesinin kontrol altına alınması için GEYAŞA ve EKOBİR isimli iki ayrı yerel yönetim birliği kurulmuştur. Ayrıca Yalvaç Belediyesi öncülüğünde gerçekleştirilen çeşitli projeler ile cam, plastik, kağıt gibi geri dönüşüme kazandırılabilir atıkların ayrı ayrı toplanması çevrenin korunması bakımından önemlidir. Okullara ve resmi kurumlara “Atık Pil Kutuları” koyulması ilçe halkında çevre bilinci oluşturulması bakımından önem arz etmektedir. Gerçekleştirilen projeler incelendiğinde enerji verimliliğinin artırılması ve temiz enerji kaynaklarının ön plana çıkarılmasının hedeflendiği görülmektedir. Yapılan değerlendirmede ilçenin tarım potansiyelinin harekete geçirilmesi amacıyla Yalvaç Belediyesi ve İlçe Tarım Müdürlüğü’nün çiftçilere yönelik çeşitli eğitimler yaptığı anlaşılmaktadır. Tablo incelendiğinde ilçede ışık ve ses kirliliğinin önlenmesi amacıyla da çeşitli projelerin başlatıldığı görülmektedir. Ancak yapılan değerlendirmede ilçenin henüz uluslararası kalite yönetimi belgesi olan ISO 9001 belgesini almadığı fakat bu amaçla çalışmalara başlandığı anlaşılmaktadır.

2.2. Altyapı Politikaları

Cittaslow Kriterleri	Yalvaç'ta Gerçekleştirilen Çalışmalar
1. Tarihi merkezlerin ve/veya kültürel ve tarihi değer çalışmalarının geliştirilmesi ve islah edilmesi için planlar.	Tarihi Kentler Birliği'nin kurucu üyeleri arasında yer alan Yalvaç Belediyesi 1989 yılından bu yana Psidia Antiocheia antik kentinde gerçekleştirilen kazı çalışmalarına destek vermektedir. 2000 yılında Tarihi Kentler Birliği'nin desteği ile “Yalvaç Kültürel Doğal Değerlerin Korunması, Geliştirilmesi ve Turizmin Çeşitlendirilmesi Projesi” başlatılmıştır. Bu proje kapsamında Tıraşzade Konağı, Keçe Evi, Mustafa Bilgin Sanat Evi, Hacı Eyüp Evi Pansiyonu gibi pek çok tarihi yapı restore edilmiş, geleneksel el sanatları koruma altına alınmış, tarihi mahalle fırınlarına işlerlik kazandırılmış ve Selçuklu dönemine ait Devlet Han Camii restore edilmiştir. Osmanlı Hamamı ve tarihi Çınaraltında ki restorasyon çalışmaları ise devam etmektedir. Yalvaç Belediyesi tarafından Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı desteği ile “1 Günde 5000 Yıl Yalvaç Medeniyeti” projesi hazırlanmıştır. Bu proje kapsamında Yalvaç'ın tarih turizmi açısından sürdürülebilir bir turizm alanı olması hedeflenmektedir.
2. Güvenli ulaşım ve trafik için planlar.	İlçede bulunan trafik levhaları yenilenmiş ve gerekli görülen yerlere ek levhalar yerleştirilmiştir. Yol, kaldırım, kavşak, yaya yolu ve bisiklet yolları güncel imar planına göre %90 oranında yenilenmiştir.
3. Okulları ve kamusal binaları bağlayan bisiklet yolları.	Şehrin güney sınırı boyunca uzanan Suçuktığı Çayı'nın iki yakasına yapılan yeşil alan düzenlemesine ek olarak 2 km uzunluğunda bisiklet yolu yapılmıştır. Yalvaç Belediyesi tarafından hazırlanan “Yalvaç Bisiklet Yolu Projesi” ve Sağlık Bakanlığınca yürütülen “Türkiye Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Hayat Programı” kapsamında mevcut araç yollarına entegre bisiklet yolu yapılması planlanmaktadır.

TÜRKİYE MESLEKİ VE SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ

(Journal of Vocational and Social Sciences of Turkey – Journal of VOSST)

Mayıs 2019, Yıl: 1, Sayı: 1

	<p>Hazırlanan proje kapsamında bisiklet yolu ile ilçe merkezinden 1 km uzaklıktaki Antik Psidia kentine de ulaşım sağlanacaktır. İlçe de bulunan otobüs durakları ile kamu binalarının bahçelerine bisiklet park yerlerinin Yalvaç Belediyesi tarafından yapılması planlanmaktadır.</p>
<p>4. Özel taşımacılık ve trafiğin toplu taşıma ve yaya alanları ile bütünleştirilmesi üzerinden, alternatif ulaşımı destekleyen planlar.</p>	<p>Toplu taşıma araçlarının güzergâhları güncellenerek tüm mahalleleri kapsamı sağlanmıştır. Özellikle ilçede pazarın kurulduğu Pazartesi günleri halkın geleneksel at arabalarını bir ulaşım aracı olarak kullanmaları desteklenmiş ve belediye tarafından at arabası sahipleri için eğitimler düzenlenmiştir. At arabalarının yük ve eşya taşımacılığı için kullanılmalarının önüne geçmek amacıyla at arabaları yenilenerek fayton haline getirilmiştir. Kent merkezinde motorlu araç trafiğinin azaltılması hedeflenmektedir. Bu kapsamda kent merkezine beş katlı bir otopark yapılarak hizmete açılmıştır. Yalvaç'ın en yüksek yerlerinden biri olan Hıdırlık mevkiine ulaşımın sağlanması amacıyla Yamaç Asansörü yapılması planlanmaktadır.</p>
<p>5. Kamusal ve kamu ile ilgisi olan alanların engelliler için erişilebilir olması, mimari engellerin kaldırılması ve teknolojilere erişimin sağlanmasının garanti altına alınması.</p>	<p>Kent merkezinde bulunan tüm kaldırımların aynı kot hizasına getirilmesi sağlanmıştır. Bu kaldırımların caddeye inen bölümlerine rampalar yapılarak engelli bireylerin kent merkezinde dolaşımının kolaylaştırılması amaçlanmıştır. Ayrıca görme engelli bireyler için ilçe merkezindeki tüm kaldırımlar ve Belediye binası "sarı bant kılavuz çizgileri" ile kaplanmıştır. Bedensel engelli bireylerin kent içinde kesintisiz dolaşımının sağlanması amacıyla kentin en işlek noktalarından biri olan Çınaraltı mevkiine "Akülü Araç Şarj İstasyonu" kurulmuştur. İlçedeki tüm toplu taşıma araçlarının engelli kullanımına uygun hale getirilmesi sağlanmıştır ve engelli bireyler bu araçlardan ücretsiz olarak yararlanabilmektedir. Belediye tarafından yapılan çocuk parklarında engelli çocukların kullanımına uygun oyuncak gruplarına da yer verilmektedir. Belediye binasının engelli erişilebilirliği için mimari dönüşüm çalışması yapılmıştır. Ayrıca Fen İşleri Müdürlüğü diğer kamu binalarının engelliler için yapacakları mimari dönüşüm projelerine destek vermektedir.</p>
<p>6. Aile yaşantısını kolaylaştıran ve yerel aktivitelere olanak sağlayan programların teşvik edilmesi.</p>	<p>Çevre Yolu üzerine kurulacak hobi bahçelerinde kent sakinlerine kendi ürünlerini yetiştirme ve ailece keyifli vakit geçirme imkanı sağlanması planlanmaktadır. İlçe Belediyesi tarafından her mahalleye Sanat Evi yapılması planlanmaktadır. İlçede yalnızca kadınlar tarafından işletilen mevcut mahalle fırınlarının bakım çalışmaları Belediye tarafından yapılmıştır, ayrıca mahalle fırını bulunmayan mahallelere fırın inşa edilmesi için bir proje hazırlanmıştır.</p>
<p>7. Tıbbi yardım merkezi bulunması.</p>	<p>İlçede bir adet Devlet Hastanesi mevcuttur. Yalvaç Devlet Hastanesi'nin bulunduğu Hıdırlık mevki toplu taşıma araçlarının güzergahı içerisine alınmıştır. Ulaşımın kolaylaştırılması amacıyla mevcut hastane yolunda bakım çalışması yapılmış ve ayrıca 2 yeni yol açılması için gerekli kamulaştırma çalışmalarına başlanmıştır. Ayrıca Hıdırlık mevkiine yapılacak Yamaç Asansörü ile ilçe sakinlerinin hastaneye ücretsiz ulaşımının sağlanması planlanmaktadır.</p>

TÜRKİYE MESLEKİ VE SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ

(Journal of Vocational and Social Sciences of Turkey – Journal of VOSST)

Mayıs 2019, Yıl: 1, Sayı: 1

	Ayrıca ilçede iki adet Sağlık Ocağı ve bir adet Toplum Sağlığı Merkezi hizmet vermektedir.
8. Vasıflı yeşil alanların, kurulması, asgari teçhizata sahip olması ve hizmet altyapılarının bulunması.	“Yeşil Yalvaç Projesi” kapsamında her mahallede en az bir adet park oluşturulmuştur. Bu parklar belediyeye ait ağaç dikme makinesi ile ağaçlandırılmaktadır. Ayrıca parklarda çocuk oyun grupları, oturma ve dinlenme alanları, yürüyüş yolları, açık havaya uygun spor aletleri bulunmaktadır. Oluşturulan Masır Piknik alanı genişçe bir araziye yayılmış rekreasyon alanı niteliğindedir. İlçeye hakim yüksek bir tepede yapılan Kuşçular Parkında kuş yetiştiriciliği için ayrılmış barınaklar yanında dinlenme, oturma ve yemek alanları bulunmaktadır. 2010 yılı itibarıyla güncellenen imar planına göre ilçede kişi başına ortalama 10 m ² yeşil alan düşmektedir.
9. Ticari malların dağıtımı ve “doğal ürünler için ticari merkezler” ve plan oluşturulması.	Kentte geleneksel bir yük taşıma aracı olarak at arabası kullanımı yaygındır. Ancak hayvanların korunmasına yönelik projeler kapsamında at arabaları ve faytonların elektrikle çalışır hale dönüştürülmesi planlanmaktadır. 15 bin m ² lik Pazar yerinin bir kısmı açık Pazar yeri olarak düzenlenmiştir. Bu alanda sadece kendi ürettiği organik ürünleri satan yerel çiftçilere yer verilmektedir. Yoğurt Pazarında ise yine Yalvaç ve civar köylerde üretilen yoğurt, kaymak, peynir gibi süt ürünleri doğrudan üreticiler tarafından satılmaktadır. İlçeye özgü camız(manda) kaymağı ve yoğurdu için ayrı satış yerleri yapılması ve bu ürünlerin ilçe dışına pazarlanabilmesi amacıyla belediye tarafından bir proje başlatılması planlanmaktadır. Miryokefelon Meydanı ve Hamidiye Camii civarına kadınların ev yemekleri ve el sanatları ürünlerini satabilecekleri bir “Kadınla Pazarı” kurulmuştur.
10. Mağaza sahipleriyle, zor durumda olan vatandaşlarla ilgilenme ve yardım etme üzerine mutabakat sağlanması : “dost mağazalar”.	İlçede faaliyet gösteren çeşitli dernek ve vakıflar aracılığı ile yoksul vatandaşlara yardım edilmektedir. Oluşturulan Hayır Çarşısından yoksul vatandaşlar ücretsiz olarak alışveriş yapabilmektedir. Belediye tarafından ihtiyaç sahibi ailelere Hilal Kart dağıtımı yapılmaktadır. Bu kart ile aileler aylık olarak belirlenen kotalarda, sadece yerel esnaftan ücretsiz alışveriş yapabilmektedir.
11. Bozulmakta olan kentsel alanların ve şehrin yeniden kullanılmasına yönelik projelerin iyileştirilmesi.	“Yalvaç Kültürel Doğal Değerlerin Korunması, Geliştirilmesi ve Turizmin Çeşitlendirilmesi Projesi” kapsamında eski Yalvaç evlerinin bulunduğu mahallelerde Sokak Sağıklaştırma çalışmaları yapılmış ve buralar koruma altına alınmıştır. Şehir Müzesi kurulması amacıyla Kaş Mahallede bulunan bir adanın kamulaştırılması yapılmıştır. Bu adada bulunan eski Yalvaç evlerinin restore edilmesi ve bu evlerde geleneksel el sanatları ve ev yemeklerinin satışının yanında geleneksel yaşam biçimlerini canlandırılması planlanmaktadır. Kaş Mahallede bulunan Hacı Kadın Sokak, Güven Sokak ve Engin Sokağın restorasyon çalışması Tarihi Kentler Birliği tarafından hazırlanan “200 Ortak 200 Eser” projesi kapsamında alınmıştır. Proje kapsamında bu üç sokakta bulunan 100 evin rölemleri çıkarılmış ve projeleri ihale edilmiştir.
12. Kent tarzının yeniden yapılandırılması ve iyileştirmesi için bir program.	1941 yılında yapılan ilk imar planının gelişen ihtiyaçları karşılayamaması nedeniyle yeni bir imar planı hazırlanmıştır.

	Güncel imar planı gelecek 50 yılın gereksinimleri göz önüne alınarak hazırlanmıştır. Yalvaç kültürünün dünü, bugünü ve yarınını içine alan bir kültür aksı oluşturulması hedeflenmektedir. Bu kapsamda koruma altına alınacak yapılar belirlenmiş ve tescil edilmiştir.
13. U.R.P. (kentsel yenilenme programı) işlevlerinin, Cittaslow bilgi bürolarıyla bütünleştirilmesi.	Yalvaç Anlatan Meydanına ve Kaş Mahallemde yapılacak olan Şehir Müzesine birer adet Cittaslow Bilgilendirme Bürosu kurulması planlanmaktadır.

Tarihi yapıların korunması ve turizme kazandırılması Cittaslow felsefesinin temellerinden bir tanesidir. Bu bağlamda ilçe sınırları içerisinde bulunan Psidia Antiocheia antik kentinde gerçekleştirilen kazılar Yalvaç Belediyesi tarafından desteklenmektedir. Ayrıca Tarihi Kentler Birliği'nin desteklediği "Yalvaç Kültürel Doğal Değerlerin Korunması, Geliştirilmesi ve Turizmin Çeşitlendirilmesi Projesi" ile ilçede bulunan tarihi yapıların restorasyonu gerçekleştirilmiştir. Altyapı politikaları kapsamında temiz ve güvenli ulaşım araçlarının kullanılması önemlidir. Bu anlamda planlama aşamasında olan bisiklet yolu projesinin hayata geçirilmesi önem arz etmektedir. Altyapı politikaları kapsamında gerçekleştirilmesi gereken kriterlerden bir tanesi de sağlık kuruluşlarına ulaşılabilirliğin sağlanmasıdır. Tablo incelendiğinde ilçede bulunan devlet hastanesinin toplu ulaşım güzergahı içerisine alındığı görülmektedir. Kamusal alanların engelli erişebilirliği için uygun hale getirilmiş olması altyapı politikaları anlamında önem arz etmektedir.

2.3. Kentsel Kalite İçin Teknolojiler ve Tesisler

Cittaslow Kriterleri	Yalvaç'ta Gerçekleştirilen Çalışmalar
1. Biyomimari için büro ve biyomimarinin teşvik edilmesi yönündeki bilgilendirme projesi için görevlendirilen personelin eğitimi için programlar.	Yalvaç'ta gerçekleştirilen kentsel yenileme çalışmalarında yörenin doğal, fiziksel ve kültürel özellikleri göz önünde bulundurulmaktadır. Sürdürülebilir mimarinin gelişimi için ilçede faaliyet gösteren inşaat ve müteahhitlik firmaları ile Belediye Fen İşleri Müdürlüğü personeline Biyo-Mimari eğitimleri verilmesi planlanmaktadır.
2. Şehri, fiber optik kablolar ve kablosuz sistemler için teçhiz etmek.	İlçede kablolu ve kablosuz internet erişimi mümkündür. Ayrıca ilçe genelinde kurulması planlanan kamera sistemlerine entegre ücretsiz wireless ağının kurulması planlanmaktadır.
3. Elektromanyetik alanları gözlemlene sistemlerinin benimsenmesi.	Elektromanyetik kirliliğe neden olabilecek baz istasyonlarının yer tespitleri yapılmıştır, bu kirleticilerin imkanlar ölçüsünde yerleşim alanlarından uzaklaştırılması planlanmaktadır. Yalvaç Belediyesi, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu yönetmelikleri başta olmak üzere diğer kanunlarda kendisine verilen tüm yetkileri kullanarak elektromanyetik kirleticileri engellemek için çalışmaktadır.
4. Çevre ve manzarayla uyumlu çöp kutularının tedarik edilmesi ve çöplerin belirlenmiş zaman tablolarına göre kaldırılması.	Mevcut çöp konteynırları trafik akışını aksatmayacak ve görüntü kirliliği yaratmayacak şekilde belirlenen alanlara yerleştirilmiştir. Belediye tarafından temin edilen 40 adet geri dönüşümlü ve ayrıştırılabilir çöp konteynırı kentin muhtelif alanlarına koyulmuştur. Bu çöp konteynırlarının boşaltımı Belediye Temizlik İşleri Müdürlüğü tarafından düzenli olarak sağlanmaktadır.
5. Toplu ve özel alanlarda; önemli, çevresel olarak uygun bitkilerin, tercihen bahçe/peyzaj mimarisi ölçütlerine uygun çizgilerdeki yerel bitkilerin, yetiştirilmesine yönelik promosyon ve programlar.	Yalvaç Belediyesi bünyesinde oluşturulan seralarda yetiştirilen mevsim çiçekleri ile kamusal alanlarda peyzaj çalışmaları yapılmaktadır. Ayrıca bu seralarda yetiştirilen çiçekler vatandaşlara dağıtılarak kentsel dokunun uyumu sağlanmaktadır. Refüj ve kavşaklarda yapılan peyzaj çalışmalarında Belediye seralarında yetiştirilen Isparta Gülleri tercih edilmektedir.

TÜRKİYE MESLEKİ VE SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ

(Journal of Vocational and Social Sciences of Turkey – Journal of VOSST)

Mayıs 2019, Yıl: 1, Sayı: 1

6. Vatandaşlara hizmet sağlamak için planlar (Belediye hizmetlerinin internet üzerinden duyurulması, vatandaşlar için internet tabanlı bir belediye ağı oluşturulması ve vatandaşların bu ağı kullanmaları yönünde eğitilmeleri).	Yalvaç Belediyesi tarafından gerçekleştirilen her türlü hizmet basın, sosyal medya ve belediyenin kurumsal internet sitesi aracılığıyla halka duyurulmaktadır. Hizmetlerin doğrultusunu ve niteliğini belirlemek amacıyla her türlü çalışma proje ve uygulama aşamalarında anketler yoluyla halka sorulmaktadır. Belediye hizmetlerinin halk tarafından değerlendirilmesinin sağlanması amacıyla belediyenin kurumsal internet sitesine “görüş, öneri ve dilekler” sekmesi eklenmiştir. Vatandaşların sık sık kullandığı emlak vergisi bildirim gibi formlara belediyeye ait kurumsal internet sayfasından ulaşmak mümkündür.
7. Özellikle gürültülü alanlarda gürültünün kontrol edilmesi için plan.	Gürültü kirliliğine neden olabilecek işyerlerinin kent merkezi dışına taşınması sağlanmıştır. Gürültü kirliliğine dair bir şikayet halinde 5326 sayılı Kabahatler Kanununa göre yasal işlem yapılmaktadır.
8. Renklerle ilgili plan.	Kentsel yenileme çalışmalarında sokak ve mahalle dokularının korunması göz önünde bulundurulmaktadır. Özellikle kentin giriş noktalarında uygulanan peyzaj çalışmalarında geleneksel Yalvaç mimarisinin korunması amaçlanmaktadır.
9. Elektronik evden çalışmanın (telework) teşvik edilmesi.	İlçe ekonomisinin genel olarak tarım ve hayvancılığa dayanması nedeniyle tele-work kapsamında çalışma yapılması öngörülmektedir.

Başlık altındaki Cittaslow Uluslararası Kriterleri incelendiğinde temel hedefin kent kalitesinin artırılması yoluyla kent sakinlerinin yaşam kalitesinin artırılması olduğu anlaşılmaktadır. Bu anlamda biyomimarinin kent içinde teşvik edilmesi önemli bir kriterdir. İlçede biyomimari kapsamında eğitim ve projeler gerçekleştirilmesi ve elektromanyetik kirliliğin önlenmesi amacıyla baz istasyonlarının şehir dışına taşınması da planlanmaktadır ancak henüz bu anlamda somut bir çalışma başlatılmamıştır. Kent kalitesinin artırılması amacıyla belirlenen kriterlerden bir diğeri ise peyzaj çalışmalarında yerel bitkilerin kullanılmasıdır. Bu kapsamda ilçedeki refüj ve kavşaklarda Isparta güllerinin kullanıldığı görülmektedir. Ayrıca tablo incelendiğinde kentsel politikaların oluşturulması ve uygulanmasında kent sakinlerinin katılımını sağlamak amacıyla anketler yapıldığı ve belediye faaliyetlerinin basın ve sosyal medya aracılığıyla halka duyurulduğu görülmektedir.

2.4. Yerel Üretimin Korunması

Cittaslow Kriterleri	Yalvaç'ta Gerçekleştirilen Çalışmalar
1)Organik tarımcılığın geliştirilmesi için projeler.	Hisarardı Köyü'nün Eko-Tarım Bölgesi ilan edilmesi için girişimlere başlanmıştır ayrıca bu bölgede kurulacak “organik çiftlik projesi” için Avrupa Birliğine destekleme başvuru yapılmıştır. Sürdürülebilir tarım uygulamaları hakkında çiftçilere eğitimler verilmesi planlanmaktadır. Ayrıca İlçe Tarım Müdürlüğü ile planlanan proje kapsamında yöreye özgü tohum tiplerinin belirlenmesi ve üretiminin teşvik edilmesi planlanmaktadır. İlçeye bağlı uzak mahallelerden olan Salur mahallesi hayvancılık bakımından önemli bir potansiyeldir. Burada üretilen manda kaymağının pazarlanması için bir kooperatif kurulması planlanmaktadır.
2. Esnaf ve zanaatkarlar tarafından üretilen ürünlerin, eşya ve el işlerinin kalitesinin sertifikalandırılması.	Geleneksel el sanatları çarşılarının restorasyonu yapılmış ve geleneksel mimariye uygun bedesten ve arastalar inşa edilmiştir. Ürünlerin kalitelerinin artırılması ve üretimin belirli standartlara bağlanması amacıyla el sanatları ustalarının Kültür Bakanlığı

	<p>envanterine kaydedilmesi planlanmaktadır. Bu kapsamda deri sanatları ustaları ilk aşamada Kültür Bakanlığı kayıtlarına alınmıştır.</p> <p>Her mahalle de birer sanat evi kurulması planlanmaktadır. Görgü Mahallesi Mustafa Bilgin Sanat Evinin restorasyon çalışması tamamlanmıştır.</p>
3. Yok olma tehlikesiyle karşı karşıya olan esnaf ve zanaatkarların ve/veya el işi ürünlerinin korunması ve himayesine yönelik programlar.	<p>Geleneksel el sanatları çarşılarının yenilenmesi projesi devam etmektedir. Belediye tarafından inşa edilen Kültür Sitesi'nin 1. Katı el sanatları sokağı olarak ayrılmıştır.</p> <p>“Yalvaç Kültürel Doğal Değerlerin Korunması, Geliştirilmesi ve Turizmin Çeşitlendirilmesi Projesi” kapsamında dericilik, keçecilik, saraçlık, semercilik gibi geleneksel el sanatları ustalarının tek bir merkezde toplanması planlanmaktadır. Böylece ilçeye ziyarete gelen turistlerin tek bir merkezde geleneksel el sanatlarının her birini görebilmeleri ve buralara kurulacak satış mağazalarından alışveriş yapabilmeleri sağlanacaktır.</p>
4. Yok olma riskiyle karşı karşıya olan geleneksel çalışma ve meslek yöntemlerinin himayesi.	<p>Yalvaç Belediyesi geleneksel el sanatlarının korunması ve geliştirilmesi için tüm ustaların desteklenmesi kararı almıştır. Bu kapsamda ustalara ücretsiz yer tahsisi yapılmaya başlanmıştır. Bu el sanatlarının korunması amacıyla ürünlerin üretim aşamaları kayıt altına alınmış ve bu kayıtlar kent arşivine eklenmiştir.</p> <p>Halk Eğitim Merkezi ile birlikte yürütülen proje kapsamında geleneksel el sanatları kursları açılmıştır.</p> <p>Yalvaç Belediyesi öncülüğünde, geleneksel el sanatların korunması ve geliştirilmesi amacıyla Sanat Sempozyumu ve Uluslararası Keçe Çalıştayı düzenlenmiştir.</p>
5. Organik ve/veya yerel topraklarda üretilmiş ürünlerin kullanılması ve restoranlar, okul kafeteryaları ve himaye altındaki yapılarda yerel geleneklerin muhafaza edilmesi.	<p>Bölgede yetiştirilen ürünlerin restoran, kafe, ve yemekhanelerde kullanımının sağlanması ve yerel üreticilerin desteklenmesi amacıyla Yalvaç Köy Pazarı, Yoğurt Pazarı ve Buğday Pazarı kurulmuştur. Böylece üretici ve tüketici bu pazarlarda aracılara gerek olmaksızın buluşabilmektedir.</p> <p>Yalvaç'a özgü geleneksel tatların kente gelen ziyaretçilere sunulabileceği bir Yemek Kültürü Evi restore edilmiştir. Burada Yalvaçlı hanımların pişirdiği yerel yemeklerin satışının yapılması planlanmaktadır.</p>
6. Slow Food ile işbirliği içerisinde, okullarda tat ve beslenme konusunda eğitim programları.	<p>İlçede bulunan eğitim kurumlarında İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ile işbirliği yapılarak yerel besinleri tanıtan bir “Beslenme Eğitimi Dersi” verilmesi planlanmaktadır.</p> <p>Antik Kent Turizm ve Otelcilik Lisesi ile Süleyman Demirel Üniversitesi Yalvaç Meslek Yüksekokulu Aşçılık Bölümünde Yerel Mutfağın konu edileceği bir dersin verilmesi hakkında girişimlere başlanmıştır. Bu kurumlarda eğitim gören öğrencilerin ülkemizin dört bir tarafındaki restoran ve otellerde çalışacağı göz önünde bulundurulduğunda yerel lezzetlerin ülke çapında tanıtılması mümkün olacaktır.</p>
7. Yok olma riski altında olan şarap ve gastronomik yavaş yemek çeşitleri için, aktivitelere destek olmak.	<p>Yalvaç Belediyesi 2003 yılında başlattığı çalışma kapsamında geleneksel Yalvaç yemeklerinin tariflerinin ve resimlerinin bulunduğu Geleneksel Yalvaç Yemek Kültürü kitabını hazırlamıştır. 2012 yılında bu kitabın güncellenmiş yeni baskısı hazırlanmıştır. Kitap Belediye tarafından ücretsiz olarak dağıtılmaktadır.</p> <p>Yemek kültürünün tanıtılması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla her yıl düzenlenen Psidia Antiocheia Kültür Turizm ve</p>

	<p>Sanat Festivali kapsamında Yalvaç Yemekleri Yarışması düzenlenmektedir.</p> <p>Belediye tarafından düzenlenen organizasyonların yemek menülerine Yalvaç yemekleri eklenmekte ve böylece resmi ve özel davetlerde konuklara yerel tatlar ikram edilmektedir.</p> <p>Yalvaç camız kaymağı, Yalvaç ekmeği ve Yalvaç hamursuzu gibi geleneksel lezzetleri üreten üreticiler ulusal ve uluslararası fuar ve organizasyonlara katılmaları halinde Belediye tarafından desteklenmektedir.</p>
8. Tipik yerel ürünlerin sayımı ve bu ürünlerin ticarileşmesi için destek olunması. (marketlerin yerel ürünler için güncellenmesi, uygun alanların oluşturulması).	<p>Tipik yerel ürünlerin taraması yapılmıştır. Yalvaç Ekmeği, hamursuz, Yalvaç haşhaşlısı, fırın böreği, camız kaymağı ve yoğurdu gibi ürünler pazartesi günleri kurulan yoğurt pazarı ve sebze pazarında satılmaktadır. Ancak bu ürünlerin ülke çapında pazarlanabilmesi için ürün niteliğine uygun ambalaj arayışı başlamıştır.</p> <p>İlçede bulunan bir zincir marketle yapılan anlaşma sonucunda bu markette Yalvaç yufkası ve hamursuzun satışı başlamıştır.</p>
9. Şehirdeki ağaçların sayılması ve büyük ya da “tarihi ağaçların” değerinin artırılması.	<p>Kentte anıt ağaç olarak tescillenmiş üç adet çınar ağacı bulunmaktadır. Bu ağaçlardan en yaşlısı 1200’lü yıllarda dikildiği tahmin edilen yaklaşık 16 metre boyundaki çınar ağacıdır. Ağaç, Antalya Koruma Kurulu tarafından 11 Mayıs 1992 tarih ve 1401 karar numarası ile tescil edilmiştir. İsmi verdiği Çınaraltı mevkiinde bulunan anıtsal çınar ağacının etrafında pek çok dükkan ve kahvehane bulunmaktadır. Çınaraltı mevkiinde bulunan dükkânlar belediye tarafından restore edilmiş ve geleneksel doku bozulmadan yenilenme sağlanmıştır.</p> <p>Diğer anıtsal ağaçlardan biri kent merkezinde Prof. Dr. Türkan Atayalvaç Kavşağında, diğeri ise Tabaklar Mahallesindedir. Ancak bu ağaçların yaşı henüz tespit edilememiştir.</p>
10. Yerel kültürel etkinliklerin teşvik ve muhafaza edilmesi.	<p>Her yıl 6 Mayıs tarihinde Belediye öncülüğünde Hıdırellez etkinlikleri yapılmaktadır. Bu etkinlikte geleneksel halk oyunları gösterileri yapılmakta ve misafirlere Yalvaç yemekleri ikram edilmektedir.</p> <p>Her yıl yaz aylarında Uluslararası Psidia Antioikheia Kültür, Turizm ve Sanat Festivali düzenlenmekte ve bu festival kapsamında Yalvaç Yemekleri Yarışması yapılmaktadır.</p> <p>2010 yılında düzenlenen Festival kapsamında Yalvaç’ın tarihi hafızasının korunması amacıyla Yalvaç’ın en yaşlı üç kişisi “Yalvaç’ın Çınarları” olarak belirlenmiş ve kendilerine plaket takdim edilmiştir.</p> <p>Geleneksel Ramazan Davetlerinin unutulmaması için Yalvaç Belediyesi Ramazan Aylarında her mahallede tüm mahalle sakinlerinin katıldığı yemek davetleri vermektedir.</p> <p>İlçede kaybolmaya yüz tutmuş bir gelenek de “oda yakması”dır. Kahvehanelerin yaygın olmadığı dönemlerde komşuların bir araya gelip vakit geçirdiği yerlere oda denmektedir. Bir kültür kurumu olarak nitelendirilebilecek odalar sosyal dayanışma ve eğlence yerleri olarak oluşturulmuştur. Ayrıca dışarıdan ilçeye ziyaret için gelen misafirlere bu odalarda ağırlanmaktadır.</p> <p>Bugün eski önemini yitirmiş olan oda kurumunun ve oda yakması geleneğinin canlandırılması için çeşitli çalışmalar yapılmaktadır.</p>
11. Kent ve okul bahçelerinin geleneksel yöntemlerle yetişmiş yerel ekinler için geliştirilmesi.	<p>Çocuk parkları başta olmak üzere tüm yeşil alalara çeşitli meyve fidanları dikilmektedir.</p>

Yerel ürünlerin korunması yok olma tehlikesi ile karşı karşıya olan geleneksel meslek ve ürünlerin sürdürülebilirliğini sağlamanın yanında ilçe ekonomisine de katkı sunacaktır. Bu anlamda yukarıdaki tablo incelendiğinde ilçe belediyesinin geleneksel el sanatlarını desteklemek amacıyla ustalara ücretsiz yer tahsis yaptığı ve bu sanatların yok olmaması için çeşitli bilimsel ve kültürel etkinlikler düzenlediği görülmektedir. Üretici pazarlarının iyileştirilmesi yoluyla da organik yerel ürünlerin satışı ve kullanımı desteklenmektedir. Yerel kültürel etkinliklerin teşvik ve muhafaza edilmesi de geleneksel kültür öğelerinin sürdürülebilirliği açısından önemlidir. Bu anlamda ilçede her yıl Geleneksel Hıdırellez Şenlikleri ve Uluslararası Psidia Antiocheia Kültür ve Turizm Festivali düzenlenmektedir.

2.5. Misafirperverlik

Cittaslow Kriterleri	Yalvaç'ta Gerçekleştirilen Çalışmalar
1. Turist bilgisi ve nitelikli misafirperverlik için eğitim kursları.	İlçede bulunan turistik işletmelerin sahiplerine İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü işbirliğiyle eğitim programları düzenlenmektedir. İlçeye gelen turistlerin en çok ziyaret ettiği noktalardan olan Anlatan Meydanı girişine ziyaretçilerin karşılanması ve yönlendirilmesi amacıyla bir danışma bürosu kurulmuştur.
2. Tarihsel merkezlerde, yol gösteren turist güzergâhları ile birlikte, turist işaretlerinde uluslararası işaretlerin kullanılmasını.	Tüm turistik ve kültürel mekanların girişine İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün desteği ile Türkçe ve İngilizce olmak üzere iki farklı dilde bilgilendirme panoları koyulmuştur. Kültür Bakanlığı ve Yalvaç Belediyesi tarafından bastırılan dokuz farklı bilgilendirme broşürü Yalvaç Müzesi ve Yalvaç Belediyesinden ücretsiz olarak temin edilebilmektedir. Ayrıca Psidia Antiocheia Antik Kenti girişinde bulunan satış mağazalarında farklı içeriklerde pek çok kitap ve broşür ücretli olarak satılmaktadır.
3. Ziyaretçilerin şehre yaklaşımlarını ve bilgi ve hizmetlere erişimlerini kolaylaştırıcı resepsiyon yönergeleri ve projeleri (otopark, resmi kurumların açılış saatlerinin uzatılması/esnetilmesi, vb.), özellikle takvimlendirilmiş etkinlikler için.	Kent merkezinde Yalvaç Anlatan Meydanına ziyaretçilerin bilgi alabileceği bir danışma bürosu kurulmuştur.
4. Şehrin “yavaş” güzergâhlarının düzenlenmesi (broşürler, internet siteleri, ana sayfalar vb.)	Tarihi alanları, doğal güzellikleri, kültürel değerleri ve ziyaretçiler tarafından görülmesi gereken çekim merkezlerini içine alan bir Yavaş Güzergah oluşturulması için çalışmalara başlanmıştır. Bu kapsamda Kültür ve Turizm Bakanlığının desteği ile Türkçe ve İngilizce olmak üzere iki dilde ve iki farklı içerikte broşür hazırlanmıştır. Bu broşürlerin bir kısmı turizm profesyonelleri için hazırlanmış detaylı içeriğe sahip broşürlerdir. Geri kalan kısım ise halk için hazırlanmış genel bilgiler içeren broşürlerdir. Yalvaç Belediyesi internet sitesinde yer alan tanıtıcı bilgilerin yanında, turizm ve tanıtım amaçlı Yalvaç internet sitesi kurulması planlanmaktadır.
5. Turistik işletmeciler ve mağaza sahiplerinin, ücret şeffaflığı ve fiyatların müessesenin dışında sergilenmesi gerekliliği konusunda bilinçlendirilmesi.	Yalvaç'ta turizmin geliştirilmesi ve farkındalığın artırılması amacıyla işletme sahiplerine verilen eğitimlerin yanında, Belediye tarafından sık sık denetimler yapılmaktadır. Belediye tarafından getirilen standartlar dâhilinde üretilen ve satışa sunulan ürünler üzerinde Türk Lirası ve Euro olmak üzere iki ayrı fiyat etiketi bulunmaktadır.

Turuncu renkli salyangoz logosunun kente sağladığı önemli katkılardan bir tanesi de kentin markalaşmasını sağlayarak, kente gelen turist sayısının artırılmasıdır. Bu anlamda gelen turistlerin en iyi şekilde ağırlanması kentin tanıtımına katkı sağlayacak ve bu yolla turizm gelirlerinin de artışı sağlanabilecektir. Yukarıdaki tablo incelendiğinde kente gelen turistlerin bilgilendirilmesi ve en iyi şekilde ağırlanabilmesi amacıyla Yalvaç Belediyesi tarafından önemli projeler gerçekleştirildiği görülmektedir. Bu kapsamda kent meydanına turistler için bir danışma bürosu konulmuş, farklı dil ve içeriklerde broşürler bastırılmış, kentin önemli noktalarına Türkçe ve İngilizce dillerinde bilgilendirici panolar yerleştirilmiştir. Ayrıca turistik işletme sahiplerine İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü tarafından eğitimler verildiği görülmektedir.

2.6. Farkındalık

Cittaslow Kriterleri	Yalvaç'ta Gerçekleştirilen Çalışmalar
1. Vatandaşlara Cittaslow olmanın amaçları ve prosedürleriyle ilgili bilgi sağlayan kampanyalar.	Başvuru çalışmalarının öncesinde ilk olarak basın yolu ile Türkiye'nin ilk Cittaslow kenti olan Seferihisar'ın birliğe katılımı ile birlikte geçirdiği değişim halka duyurulmuştur. Sonraki aşamada ise Cittaslow felsefesinin Yalvaç'ta bulunan mevcut değerler benzer olduğuna dair haberler yapılmıştır. İlk yapılan değerlendirmelerde halkın Cittaslow Yalvaç fikrine olumlu baktığı görülmüştür.
2. “Yavaş” felsefesini kazanmada sosyal yapıların dâhil edilmesi için programlar ve Cittaslow projelerinin uygulanması.	Yalvaç Belediyesi alacağı yönetsel kararlara vatandaşın katılımını önemsemektedir. Bu kapsamda Yalvaç Belediyesi kurumsal internet sayfasına tamamlanmış ve devam eden projelerin yanında planlanan projelerin de vatandaşlar tarafından takip edilebileceği bir sekme eklemiştir. Burada yer alan projelerle ilgili kurumsal internet sayfasında yer alan ilgili alanlardan dilek, öneri ve şikâyetlerde bulunulabilmesi mümkündür. Ayrıca Belediyeye ait sosyal medya hesapları aktif olarak kullanılmaktadır. Belli aralıklarla belediye internet sayfası ve yerel basın aracılığı ile gerçekleştirilecek projeler için anketler düzenlenmektedir.
3. Cittaslow ve Slow Food faaliyetlerinin yaygınlaştırılması için programlar.	Slow Food felsefesi ve faaliyetleri hakkında vatandaşlara bilgilendirme çalışmalarına başlanmıştır.

Cittaslow felsefesinin hayata geçirilebilmesi kamu kurumları, özel kuruluşlar, sivil toplum örgütleri ve kent sakinlerinin, bu felsefeyi tanıması ve benimsemesine bağlıdır. Bu anlamda kent sakinlerinde Cittaslow farkındalığının oluşturulması gerekmektedir. Yukarıdaki tablo incelendiğinde ilçede Cittaslow felsefesinin tanıtılması amacıyla çeşitli toplantılar düzenlendiği ve bu yolla kent sakinlerinin bilgilendirildiği görülmektedir. Ayrıca Yalvaç Belediyesi web sayfasında planlanan, devam eden ve gerçekleştirilen projeler ile ilgili bilgilendirmeler yapılmakta ve yerel politika oluşturulması süreçlerine kent sakinlerinin katılımlarının sağlanması amacıyla anketler düzenlenmektedir.

2.7. Slow Food Faaliyetlerine ve Projelerine Destek

Cittaslow Kriterleri	Yalvaç'ta Gerçekleştirilen Çalışmalar
1. Yerel bir Slow Food Konviviyyumunun oluşturulması.	Yalvaç'ta henüz yerel bir konviviyyum oluşturulmamıştır. Ancak diğer konviviyyumların bilgi ve deneyimlerinden yararlanılması amacıyla işbirliği ve bilgi alışverişi yapılmaktadır.
2. Slow Food işbirliğiyle, okullarda yiyecek ve tat eğitimi programlarının oluşturulması.	İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ile işbirliği yapılarak ilkokul, ortaokul ve liselerde yerel yiyecekler ve sağlıklı beslenmeyi kapsayan bir “Beslenme Eğitimi Dersi” verilmesi planlanmaktadır.

TÜRKİYE MESLEKİ VE SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ

(Journal of Vocational and Social Sciences of Turkey – Journal of VOSST)

Mayıs 2019, Yıl: 1, Sayı: 1

3. Slow Food ile işbirliği yaparak okul sebze bahçelerinin kurulması.	Bu konu henüz fikir aşamasındadır, gerekli ön araştırmalar yapıldıktan sonra bir proje hazırlanması öngörülmektedir.
4. Yok olma tehlikesinde bulunan ürünlerin ve türlerin korunmasına yönelik bir ya da daha fazla Yavaş Yemek projesinin uygulanması.	Geleneksel yiyecek türlerinin ve geleneksel yemeklerin sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla Geleneksel Yalvaç Yemek Kültürü isimli bir kitap hazırlanmıştır. Bu kitapta Yalvaç'a özgü sebze, meyve türleri ile birlikte, yiyeceklerin saklanma yöntemleri ve yemek tarifleri yer almaktadır.
5. Slow Food tarafından korunan yerel ürünlerin kullanılması ve okul kantinlerinde beslenme geleneklerinin (yemek hizmetleri, korunan alanlar ve yemek eğitim programıyla beraber) sürekliliğinin sağlanması.	Okul kantinleri, kafe ve restoranlar alışverişlerini pazartesi günleri kurulan ilçe ve civar köylerde üretilmiş ürünlerin satıldığı Yoğurt Pazarı ve Sebze Pazarından yapmaktadır.
6. Yerel ürünlerin Slow Food'un "Mercati della Terra" Programı kapsamında desteklenmesi.	İlçe ve civar köylerde yaşayan vatandaşların kendi ürettikleri ürünleri satabilecekleri köy pazarı mevcuttur, ayrıca hanımların evlerinde ürettikleri erişte, tarhana, salça gibi ürünlerle birlikte yapmış oldukları ev yemeklerini satabilecekleri bir "Kadınlar Pazarı" oluşturulmuştur.
7. "Terra Madre" projesinin ve yemek cemiyetlerinin ortak eşleştirme aracılığıyla desteklenmesi.	Önümüzdeki yıllarda, her yıl 10 Aralıkta kutlanan "Terra Madre"(Toprak Ana) gününün ilçede de kutlanması planlanmaktadır.

Cittaslow, SlowFood akımının temelini oluşturduğu "Yavaş" akımının bir parçasıdır. Bu bağlamda Cittaslow üyesi kentlerde SlowFood faaliyetlerinin desteklenmesi önem arz etmektedir. Ayrıca Cittaslow yaklaşımının kültürel değerlere verdiği önem göz önünde bulundurulduğunda kentin yemek kültürünün de korunması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması gerekmektedir. Ancak yukarıdaki tablo incelendiğinde zengin bir yemek kültürüne sahip olan ilçede henüz yerel bir SlowFood konvivyumu oluşturulmamış olduğu görülmektedir. Fakat ilçede üreticiler tarafından üretilen sebze, meyve ve süt ürünlerinin doğrudan halka satışının yapıldığı yerel pazarlar bulunmaktadır. Ayrıca ev hanımlarının evlerinde ürettikleri yerel lezzetleri satabilecekleri "Kadınlar Pazarı" oluşturulmuştur.

SONUÇ

Alternatif bir sürdürülebilir kentleşme yaklaşımı olan Cittaslow hareketi kentlerin öz değerlerinin korunması ve çevresel kaynakların kendilerini yenileme kapasitelerinin göz önünde bulundurulması koşulu ile küçük kent ve kasabalara gelişme imkanı sunmaktadır. Bu anlamda Cittaslow kentlerin alışveriş merkezleri, zincir mağazalar ve devasa betonarme binalar olmadan da gelişebileceğini savunur. Cittaslow, Slow Food akımının temelini oluşturduğu Yavaş Hareketinin bir parçasıdır. Yavaş Hareketi küreselleşmenin dünyamızı geri döndürülemeyecek şekilde tehdit etmesine bir başkaldırı hareketidir. Bu anlamda Yavaşlık geleneklerin, değerlerin ve anın önemini vurgulamaktadır. Ancak bu anlamda küreselleşmenin külliyen reddedilmesinden ziyade bir küreselleşme eleştirisidir. İçinde bulunduğumuz şartlar küreselleşmenin tümü ile ortadan kalkmasının mümkün olmadığını göstermektedir. Bu noktada amaç hızlı ve modern dünyada daha kaliteli yaşayabilmektir.

Nüfus şartını sağlamakla birlikte Cittaslow Birliğine üye olmak isteyen kentlerin Uluslararası Birliğin belirlediği 7 başlık altında toplanan 72 kriterde en az %50 başarılı olması gerekmektedir. Bu kriterler; çevre politikaları, altyapı politikaları, kentsel yaşam kalitesi politikaları, tarımsal, turistik, esnaf ve sanatkarlara dair politikalar, misafirperverlik, farkındalık ve eğitim için planlar, sosyal uyum politikaları ve ortaklıklardan oluşmaktadır. 1999 yılında birlik kurulurken belirlenmiş olan 59 kriter gözden geçirilerek bugün uygulamada olan kriterler belirlenmiştir. Yeni kriterlerin zorunlu kriterlerin yanında

perspektif kriterler de içermesi üye olmak isteyen kentler için kolaylık sağlamaktadır. Ayrıca son yapılan düzenlemelerle birlikte Ulusal Cittaslow Organizasyonlarına, uluslararası kriterlerin %20'sini geçmemek şartı ile yerel kriterler belirleme imkanı tanınmıştır.

2012 yılında Cittaslow Birliğine üye olan Yalvaç tarihi, doğal ve çevresel değerleri ile ön plana çıkan bir yerleşim yeridir. Tarihsel olarak önemli ticaret ve bağlantı yolları üzerinde yer alan Yalvaç günümüzde önemli ulaşım yollarına nispeten uzak kalması nedeni ile kendi içine kapanmış, adeta bir “saklı bahçe” konumundadır. Ancak Cittaslow üyeliği ile birlikte dezavantaj olarak görülen bu kapalılık avantaja çevrilmiştir. Kentin doğal kaynakları ve geleneksel kültür yapısının büyük ölçüde korunmuş olması kenti alternatif bir turizm alanına çevirmiştir. Kente gelen ziyaretçilere “1 Günde 5000 Yıl” lık bir tarihi mirası görme imkanı sunulmaktadır.

Çalışma kapsamında yapılan değerlendirmede ilçede 7 ayrı kriter başlığından her biri için önemli projeler gerçekleştirildiği veya projelerin hazırlık aşamasında olduğu görülmektedir. Ancak Yalvaç'ın 2012 yılından bu yana Cittaslow Birliğine üye olduğu göz önünde bulundurulduğunda hazırlık aşamasındaki projelerin biran önce hayata geçirilmesi gerekmektedir.

Cittaslow Kapsamında Projeler Geliştirilmesine Yönelik Öneriler

- Halkın Cittaslow politikalarını öğrenmesi ve Cittaslow hareketini benimsemesi için Yalvaç Belediyesi öncülüğünde bilgilendirme toplantıları düzenlenmelidir. Ayrıca bu anlamda ilçede bulunan STK'lar ve siyasi parti temsilcilikleri bilgilendirme ve karar alma süreçlerine dahil edilmelidir.
- Yalvaç'ta yaşayan kişilerin Cittaslow Hareketi felsefesini tanınması ve benimsemesi için yerel yönetimler tarafından kampanyalar hazırlanmalıdır. İlçe sakinlerinin uzun vadede Cittaslow hareketinin ekonomi ve refah üzerinde sağlayabileceği olumlu etkilerden haberdar olması, hareketi benimsemelerini kolaylaştıracaktır.
- Kentin bilinirliğinin artırılması için yerel, ulusal ve sosyal medya alanları etkin şekilde kullanılmalıdır.
- E- belediye hizmetleri geliştirilmeli ve bu alanda verilen hizmetler ile ilgili olarak halk bilgilendirilmelidir.
- Cittaslow hareketinin yerel katılıma verdiği önem göz önünde bulundurularak, halkın yerel karar alma süreçlerine katılımı sağlanmalıdır.
- Kent Konseyi oluşturulmalı ve bu konsey içerisinde Kadın Meclisi, Çocuk Meclisi, Engelli Meclisi oluşturularak toplumun farklı kesimlerinden kişilere yer verilmelidir.
- Yerel politika geliştirme ve uygulama noktasında Cittaslow Bilim Komisyonu ile birlikte Süleyman Demirel Üniversitesi ve Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi'nin bilimsel görüşlerinden yararlanılmalıdır.
- Zengin bir mutfak kültürüne sahip olan kentte yerel Slow Food Konviviyyumu oluşturulmalıdır.
- Çocukların geleneksel üretim biçimlerini öğrenmeleri ve sağlıklı beslenme alışkanlığı kazanmaları için okullarda belediye desteği ile sebze bahçeleri oluşturulmalıdır.
- İlçenin tarım potansiyeli göz önünde bulundurularak Biogaz üretim tesisi kurulması için girişimlere başlanmalıdır.
- İlçede üretilen geleneksel el sanatları ürünleri ile yerel yiyeceklerin tanıtımını ve pazarlamasını yapmak amacıyla bir kooperatif kurulmalıdır.
- Yalvaç'a özgü geleneksel meyve ve sebze türlerini (ircep armudu, çiçek domat, mustabey armudu, tavşanbaşı elması gibi) korumak amacıyla tohum takas merkezi kurulmalıdır.
- Hamursuz gibi ilçeye özgü yerel yiyecekler için coğrafi işaret belgesi alınmalıdır.

- Kent Arşivi ve Kent Hafızası Merkezi kurulması yoluyla, Yalvaç'ın kültürel ve tarihi mirasının korunması sağlanmalıdır.

Ancak belirtmek gerekir ki Cittaslow yerel yönetim, STK'lar, siyasi partiler, halk, kamu kurum ve kuruluşları gibi tüm yerel paydaşların katılım sağlaması gereken bir süreçtir. Cittaslow unvanının kente istenilen katkıları sağlaması kavramın toplumun tüm kesimleri tarafından bilinmesine ve benimsenmesine bağlıdır.

KAYNAKÇA

- Acuner, E. (2015). Cittaslow Olma Yolunda İlk Adım, Trabzon: Celepler Yayıncılık.
- Akman, E. (2018). "Türkiye'deki Yavaş Şehirlerin Politika Uygulamaları Üzerinden Bir Analiz", EKAV Akademi Dergisi (76), s. 79-107.
- Bilgi, M. G. (2013). "Türkiye'nin Sakin Şehirlerinde Permakültürel Koruma, Planlama, Yönetim ve Eğitim Pratikleri", Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (29), s. 45-59.
- Berkün, S. (2018). "Bir Kent Yönetim Modeli Olarak Türkiye'de Yavaş Şehirler Ve Halkın Farkındalığı: Isparta Örneği", BMIJ, s. 1417-1433.
- Caffyn, A. (2007). Slow Tourism, www.tpnw.org (05.01.2017)
- Honore, C. (2008). Yavaş, Hız Çılgınlığına Başkaldıran Yavaşlık Hareketi (E. Gür, Çev.), İstanbul: Alfa Yayınları.
- Karatosun, M. & Çakar, D. (2017). "Effects of Cittaslow Movement on Conservation of Cultural Heritage: Case of Seferihisar & Halfeti, Turkey", Civil Engineering and Architecture, 5(3): s. 71-82.
- Keskin, E. B. (2010). Sürdürülebilir Kent Kavramına Farklı Bir Bakış Olarak Yavaş Şehirler (Cittaslow): Seferihisar Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi.
- Kilinç, O., Ongun, U., & Kilinç, U. (2019). "Sakin Şehir, İnanç Ve Kırsal Turizm Üçgeni: Yalvaç İlçesi'nin Turizm Potansiyeline Yönelik SWOT Analizi", Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 24(2), s. 199-213.
- Knox, P., & Mayer, H. (2009). Small Town Sustainability: Economic, Social, and Environmental Innovation, Maryland: Belwether Publishing.
- Kocaman, M., ve Memiş Kocaman, E. (2019). "Yavaş Şehir Modelinde Kültürel Ve Gastronomik Ürünler İle Marka Şehir Oluşturmak: Zile Örneği", İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi (35), s. 837-850.
- Köstüklü, N. (1999). Milli Mücadele'de Denizli, Isparta ve Burdur Sancakları, Ankara: Başbakanlık Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları.
- Özür, N. K. (2016). "Sakin Şehir/Cittaslow Hareketi ve Yerleşme Coğrafyası", Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi (37), s. 151-179.
- Sezgin, M., & Ünüvar, Ş. (2011). Sürdürülebilirlik Ve Şehir Pazarlaması Ekseninde Yavaş Şehir, Konya: Çizgi Kitabevi.
- Şahinkaya, S. (2016). Bir Yerel Kalkınma Modeli: Cittaslow ve Seferihisar Üzerine Değerlendirmeler, http://www.bagimsizsosyalbilimciler.org/Yazilar_Uye/SahinTem10.pdf adresinden alındı
- Tunçdilek, N. (1986). Türkiye'de Yerleşmenin Evrimi, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınları.
- Yurtseven, H. R., Kaya, O. ve Harman, S. (2010). Yavaş Hareketi, Ankara: Detay Yayıncılık.
- Yalvaç Belediyesi. (2004). 15. Yıl Faaliyet Raporu.
- Yalvaç Belediyesi. (1998). Faaliyet Raporu.
- Yalvaç Belediyesi. (2015). Faaliyet Raporu.
- Cittaslow International. www.cittaslow.org adresinden alındı (05.01.2017)
- Cittaslow Türkiye. (2017). <http://cittaslowturkiye.org/> adresinden alındı (05.01.2017)
- Cittaslow Türkiye.(2018). <https://cittaslowturkiye.org/uyelik-sureci-ve-kriterler/> adresinden alındı(05.01.2017)
- Cittaslow Yalvaç. (2017). <http://cittaslowturkiye.org/cittaslow-yalvac/> adresinden alındı(05.01.2017)